۱۰۰۱
روش جالب
مات

فرد رینفلد

ویرایش ۲۰۱۴ بروس آلبرستون

به کوشش علی اکبر مهرجویی ، فرناز عربی

ACHIMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHIMAZSTORE.IR

FRED REINFELD
1001 BRILLIANT WAYS TO CHECKMATE

ادا
روش جالب
مات

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

■ سرشناسه: رینفلد، فرد، ۱۹۱۰ - ۱۹۶۴ - م. Reinfeld, Fred ■ عنوان و نام پدیدآورنده: ۱۰۰۱ روش مات‌کردن / فرد رینفلد؛ به کوشش علی‌اکبر مهرجویی. ■ مشخصات نشر: تهران: شباهنگ، ۱۳۹۷. ■ مشخصات ظاهری: ۲۴۷ ص.: نمودار؛ ۱۴/۵ × ۲۱/۵ س.م. ■ وضعیت فهرست‌نویسی: فیپا

ISBN: 978 - 600 - 130 - 193 - 3

■ یادداشت: عنوان اصلی:

1001 Brilliant Ways to Checkmate, [2014] © 2014

■ عنوان گسترده: هزار و یک روش مات‌کردن ■ موضوع: شطرنج ■ موضوع: Chess
■ شناسه افزوده: مهرجویی، علی‌اکبر، ۱۳۵۰ -، گردآورنده ■ رده‌بندی کنگره: ۱۳۹۷ ۴ ه‍ ۹ ر / GV ۱۴۴۵ ■ رده‌بندی دیویی: ۷۹۴/۱۰۲ ■ شماره کتابشناسی ملی: ۵۳۱۱۹۸۰

اندا
روش جالب
مات

فرد رینفلد

ویرایش ۲۰۱۴ بروس آکبرستون

به کوشش علی اکبر مهرجویی ، فرناز عربی

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

انتشارات شباهنگ

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

۱۰۰۱ روش جالب مات

فرد رینفلد

به‌کوشش علی‌اکبر مهرجویی، فرناز عربی
لیتوگرافی باختر چاپ جمالی صحافی مهرگان
چاپ اول ۱۳۹۷ شمارگان ۵۰۰ جلد
شابک ۳ - ۱۹۳ - ۱۳۰ -۶۰۰ - ۹۷۸

انتشارات شباهنگ

مرکز پخش خیابان انقلاب، خیابان شهدای ژاندارمری، پلاک ۴۹
تلفن ۶ - ۶۶۹۶۴۲۳۵ فاکس ۶۶۴۶۰۳۶۵
فروشگاه ۱ خیابان انقلاب، روبه‌روی دانشگاه تهران، پلاک ۱۱۹۴، تلفن ۶۶۴۹۱۰۹۸
فروشگاه ۲ خیابان انقلاب، خیابان فروردین، ساختمان ناشران، پلاک ۲۷۳
تلفن ۱۰ - ۶۶۹۵۳۶۰۹ ، ۶۶۴۱۳۱۷۵

فهرست

پیشگفتار ۷

مقدمه ویراستار، بروس آلبرستون ۹

راهنمای نمادها ۱۲

۱. قربانی وزیر ۱۳

۲. کیش‌ومات بدون وزیر ۶۰

۳. یورش به پوزیسیون شاه قلعه‌رفته ۸۶

۴. آزار و اذیت شاه ۱۲۴

۵. کیش برخاست و کیش دوگانه ۱۵۴

۶. ارتقاء پیاده ۱۷۰

۷. تنوع موضوعات ۱۷۲

۸. مسائل ترکیبی ۱۷۶

پاسخنامه ۱۸۹

ACHMAZ
WWW.ACHMAZSTORE.IR

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج

پیشگفتار

بسیاری از بازیکنان علاقمند دیروز که هم اکنون پدربزرگ یا مادربزرگ شطرنج‌بازان نوجوان امروز هستند، مراحل رشد و تکامل بازی‌های خود را با کتاب‌های رینفلد به‌یاد می‌آورند که تمام جنبه‌های شطرنج از شروع‌بازی تا آخربازی را در بر می‌گرفت و شامل راهنمایی‌های فراوان دربارهٔ علم شطرنج و حاصل عمر بزرگ‌ترین استادان شطرنج بود.

تجدید چاپ کتاب‌های شطرنج پدرمان، فرد رینفلد (۱۹۶۴ - ۱۹۱۰) در دههٔ ۱۹۸۰ پایان یافت و در این مدت نماد جبری جایگزین علائم توصیفی شد. از جناب بروس آلبرستون به‌خاطر پذیرش مسئولیت تبدیل نمادهای رینفلد به نماد جبری سپاسگزار هستیم.

همچنین از انتشارات راسل انترپرایز جهت چاپ نسخهٔ قرن بیست و یکم این کتاب تشکر و قدردانی می شود. در این کتاب روش آموزشی نابغهٔ شطرنج فرد رینفلد به افراد مشتاق به‌ویژه مبتدیان و بازیکنان سطح متوسط که به افزایش سطح معلومات خود در شطرنج علاقه دارند، معرفی می‌شود.

دان و جودیت رینفلد

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

مقدمه ویراستار

این کتاب کلکسیون بزرگی از کیش‌ومات می‌باشد. نمودارهای این کتاب همگی پوزیسیون‌های اجباری کیش‌ومات هستند که عمدتاً از بازی‌های واقعی گلچین شده و ساختگی نیستند.

حقیقتاً انتخاب رینفلد جالب بوده، گویی او هر موضوع قابل تصوّری را ضبط کرده است. در واقع او فصل‌های کتاب را با موضوعات مختلفی مانند قربانی وزیر، کیش دوگانه، ارتقاء پیاده و ... سازماندهی کرده و پس از آن دیگر هیچ اشاره‌ای راجع به سختی یا سادگی نمودارها نکرده است.

عدد ۱۰۰۱ اشاره به تعداد نمودارها دارد که قابل توجه و البته نگران‌کننده است. این پرسش ممکن است مطرح شود: آیا فردی وجود دارد که تمام این پوزیسیون‌ها را بررسی کرده باشد؟ پاسخ مثبت است و یک نمونه‌اش خودِ من که ویراستار کتاب هستم.

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

شطرنج من در پائیز ۱۹۷۸ دچار نوسان شده بود و من مجبور به ترک شغل خود شدم و طی یک برنامه آموزشی شروع به تمرینات فیزیکی و مطالعه شطرنج در زمینه‌های بررسی گشایش‌های شروع‌بازی، تمرینات تاکتیکی، و بازی‌های تورنمنت‌ها کردم.

تمرینات تاکتیکی شامل مطالعه و بررسی موضوعات کتاب «۱۰۰۱ روش جالب مات» بود (همین کتابی که هم‌اکنون در دست شما است). کلمه «جالب» در چاپ‌های بعدی اضافه شد. من به‌طور جدی موضوعات این کتاب را دنبال کرده و با تهیه یک ساعت شطرنج شروع به حل مسائل کردم و جواب‌ها را روی یک برگه کاغذ ثبت و آنها را با پاسخنامه آخر کتاب تطبیق می‌دادم. بیش‌ازحد محتاط بودم و تمام واریانت‌ها را ثبت می‌کردم. اگر مسئله‌ای را به اشتباه ثبت می‌کردم، برای خود امتیاز منفی در نظر می‌گرفتم.

تاکتیک من در مدت نه ماه پیشرفت زیادی کرد، به‌طوری که در سطح استادی بازی می کردم. این موضوع یک سال بعد که ریتینگ من مشخص شد، نمایان گشت. بنابراین شخصاً تأیید می کنم که کتاب «۱۰۰۱ روش جالب مات» به قلم رینفلد در زمینهٔ رشد و ارتقاء سطح تاکتیک بازیکنان مناسب می‌باشد.

در چاپ فعلی کتاب از فونت مناسب برای نمودارها استفاده شده که برای مطالعه شفاف و ساده است. از آنجایی که یادداشت‌های سی سالهٔ من چند سال پیش دور انداخته شده بودند، پوزیسیون‌ها را دوباره حل و نمادهای توصیفی را به نماد جبری تبدیل کردم.

همان گونه که خواننده ملاحظه می کند راه‌حل‌های من در بهار ۲۰۱۲ با دست‌نوشته‌های اصلی رینفلد در سال ۱۹۵۵ تطبیق داده شده است. در برخی موارد تصحیحات اندکی به همراه یک شاخهٔ فرعی وجود داشت ولی در بیشتر بخش‌ها با استفاده از روش رینفلد که خطوط اصلی را نشان می‌داد، راهنمایی می‌شدم. شاخه‌های فرعی در روش رینفلد نشان داده نشده است، زیرا او اعتقاد به پیچیده‌کردن موضوع نداشت.

یقیناً با استفاده از کامپیوتر تصحیحات بیشتری برای حل پوزیسیون‌ها پیدا خواهید کرد. این کار اگر چه برای ایراد گرفتن از استادان یک نوع سرگرمی محسوب می‌شود ولی شما را از هدف اصلی که تمرین توسط خودتان است، دور خواهد کرد. این احساس را موقعی که آماتور بودم به یاد دارم.

برای استفاده مفید از این کتاب ابتدا هر فصل را مطالعه و سپس مسائل آن را در هر نوبت حل کنید و هیچ موقع آن را به‌عنوان کارِ سخت در نظر نگیرید. اگر به پوزیسیون‌ها به‌عنوان چالش‌های کوچک بنگرید، برایتان سرگرمی خوبی خواهد بود. هرگز تصور نکنید که هر مسئله را الزاماً باید در همان ابتدا حل کرد. می‌توانید روش من را انجام دهید. مسائل اشتباه را در یک فهرست ثبت کنید. سپس در زمان دیگری به فهرست خود مراجعه و آنها را حل کنید.

تعدادی از مسائل ترکیبی دو حرکتی وجود دارد که از مسئله ۹۳۱ شروع می‌شود و تا آخر کتاب ادامه دارد. باید اعتراف کنم که این مسائل را تا سال ۱۹۷۹- ۱۹۷۸

حل نکردم. حدود بیست و یک سال طول کشید تا سرانجام آنها را حل کردم. شما نیز ممکن است کاری مشابه من انجام دهید ولی الزامی ندارید تا حل آنها را بیست و یک سال به تأخیر بیاندازید.

به‌طور کلی در این کتاب موضوعات برجسته‌ای وجود دارد که قابلیت‌های شما را در زمینه‌های شناخت الگوهای ماتی، توسعه مهارت‌های تجسمی، تقویت قوهٔ تخیل، و بهبود هوش تاکتیکی افزایش خواهد داد.

بروس آلبرستون

ژانویه ۲۰۱۴

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

راهنمای نمادها

پیاده	♙
اسب	♘
فیل	♗
رخ	♖
وزیر	♕
شاه	♔
کیش	+
کیش دوگانه	++
گرفتن (زدن)	x
قلعه کوچک (قلعه در جناح شاه)	0-0
قلعه بزرگ (قلعه در جناح وزیر)	0-0-0
مات	#
سفید می‌برد	1-0
سیاه می‌برد	0-1
مساوی	=

ACHMAZ
فروشگاه تخصصی شطرنج
WWW.ACHMAZSTORE.IR

1001 BRILLIANT WAYS TO CHECKMATE

FRED REINFELD CHESS CLASSICS
Bruce Alberston, General Editor

این کتاب کلکسیون بزرگی از کیش و مات است. نمودارهای این کتاب همگی پوزیسیون‌های اجباری کیش و مات بوده که عمدتاً از بازی‌های واقعی گلچین شده و ساختگی نیستند.

حقیقتاً انتخاب رینفلد جالب بوده است، گویی او هر موضوع قابل تصوری را ضبط کرده است. در واقع او فصل‌های کتاب را با موضوعات مختلفی مانند قربانی وزیر، کیش دوگانه، ارتقاء پیاده و ... سازماندهی کرده است.

در سودمندی این کتاب همین بس که جان نان استاد بزرگ و نویسندهٔ مشهور آن را کتاب مورد علاقه و بالینی خود در دوران نوجوانی‌اش می‌داند و در این باره خاطرهٔ زیر را بازگو می‌کند:

«در جریان بازی من با پورتیش (جام جهانی، ریکیاویک ۱۹۸۸) در پایان کار وزیرم را در h7 قربانی کردم. پورتیش کاملاً تعجب کرد. اگر او کتاب ۱۰۰۱ روش جالب مات رینفلد را خوانده بود، اصلاً تعجب نمی‌کرد.»

انتشارات شباهنگ

www.shabahangbook.com
ISBN 978-600-130-193-3
۲۲۰۰۰ تومان
9 786001 301933